

Vilniaus PPAR
Tel. (5) 213 55 50
Faksas: (5) 213 55 42
vilnius@cci.lt
www.cci.lt

Kauno PPAR
Tel. (37) 20 12 94
Faksas: (37) 20 83 30
chamber@chamber.lt
www.chamber.lt

Šiaulių PPAR
Tel.: (41) 523224
Faksas: (41) 523903
siauliai@chambers.lt
www.rumai.lt

Klaipėdos PPAR
Tel. (46) 39 08 61
Faksas: (46) 41 06 26
klaipeda@kcci.lt
www.kcci.lt

Panevėžio PPAR
Tel. (45) 463 687
Faksas: (45) 462 227
panevezys@chambers.lt
www.ccic.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
kanclerio pirmajam pavaduotojui
Lukui Savickui
lukas.savickas@lr.lt

2020-05-04 Nr. P7/20-085

Lietuvos Respublikos Seimo Biudžeto ir finansų komiteto
pirmininko pavaduotojui
Algirdui Butkevičiui
Algirdas.Butkevicius@lrs.lt

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
Jekaterina.Rojaka@eimin.lt
Marius.Skuodis@eimin.lt

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Vilius.sapoka@finmin.lt
Loreta.Maskalioviene@finmin.lt

UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
kestutis.motiejunas@invega.lt
info@invega.lt

DĖL PREKINIŲ KREDITŲ DRAUDIMO

Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija (toliau – LPPARA), reaguodama į narių pastabas, atkreipia Jūsų dėmesį, kad šiuo metu taikomos valstybės prekinį kreditų draudimo paramos priemonės per valstybinę finansų įstaigą INVEGA, suteikia daliai Lietuvos įmonių eksporto kreditų draudimą. Tuo tarpu, privačios kreditų draudimo bendrovės suteikia kreditų garantijų portfelį tiek eksportuojant prekes ar paslaugas, tiek parduodant jas klientams Lietuvos vidaus rinkoje. Eksportuojančios Lietuvos įmonės didelę dalį žaliavų, komplektuojančių detalių, paslaugų perka namų rinkoje ir jų prekiniai kreditai dažnai apdraudžiami vidaus rinkoje. Todėl labai svarbus yra ir vidaus prekinį kreditų draudimas, kuris užtikrina pinigų srautus ir įmonių likvidumą.

Šiandien Lietuvoje veikiantys privatūs kreditų draudikai savo klientams yra suteikę daugiau kaip 3 milijardus eurų kredito limitų. Todėl labai svarbu surasti galimybes išlaikyti kuo daugiau suteiktų prekinį kreditų limitų ir taip tiesiogiai prisidėti prie pinigų srautų palaikymo Lietuvos pramonės ir paslaugų sektoriuje, darbo vietų ir vartojimo išsaugojimo šiuo sudėtingu laikotarpiu.

Daugelio Europos šalių vyriausybės (kaip Vokietija, Prancūzija ar Olandija) rengia arba yra priėmusios prekinio kredito draudimo paramos priemones valstybių bendrovių prekinį kreditų užtikrinimui ir likvidumo palaikymui bei jas notifikavusios. Vadovaujantis Prancūzijos programa,

planuojama skirti apie 10 milijardų eurų kredito limitų išlaikymui, tuo tarpu Vokietija paskelbė apie 30 milijardų eurų programą. Daugiau informacijos apie jau notifikuotas programas Europos Komisijos pranešimuose:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_650

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_653

Siekiant pašalinti rimtus Lietuvos ekonomikos sutrikimus, siūlome nustatyti Lietuvos garantijų sistemą, kuri padėtų užtikrinti, kad prekiniai kreditai ir toliau būtų prieinami visoms bendrovėms tiek eksportuojant prekes ar paslaugas, tiek jas parduodant vidaus rinkoje. Ši paramos priemonė, glaudžiai bendradarbiaujant privačioms draudimo įmonėms su INVEGA, padėtų palaikyti Lietuvos bendrovių likvidumą ir padėtų tęsti komercinę veiklą šiuo sunkiu ekonominiu laikotarpiu.

Paramos priemonė

Tikslas:

Valstybės pagalbos programomis siekiama stabilizuoti atskiras ekonomikas, netiesiogiai remiant prekinio kredito draudikus, siekiant išlaikyti kredito limitus vidaus ir eksporto pirkėjams. Taip gyvybiškai svarbios tiekimo grandinės gali būti išsaugomos.

Tai reiškia, kad prekinio kredito draudimo bendrovės nėra priverstos imtis drastiškų priemonių savo portfelių rizikai suvaldyti, kad apsaugotų savo likvidumą. Valstybės pabrėžia svarbų draudikų, kaip rizikos navigatorių, vaidmenį atliekant pirmines užduotis profesionaliai valdyti rizikos portfelius.

Pagrindiniai parametrai (sekant jau taikomas kitų valstybinių schemas, su nedideliais skirtumais):

- programų pobūdis: pirmojo praradimo garantija (kai kurių valstybių su 10% draudėjo atsakomybės dalimi, kiti be);
- garantas: Valstybė (per INVEGA);
- naudos gavėjai: kredito draudimo pramonė, taigi ir draudėjai, esantys numatytoje šalyse, taip pat apdrausti kredito draudimu, kurie taip pat gali būti už savo gimtosios šalies ribų;
- garantijos suma: ženkli ir pakankama, atsižvelgiant į suteiktus prekinio kredito limitus (kaip pavyzdžiui, 30 milijardų eurų Vokietijai, 10 milijardų Prancūzija ir kt.);
- apimtis: vidaus ir eksporto pirkėjai;

Aprašymas:

Prekinių kreditų draudimas apsaugo įmones, tiekiančias prekes ir paslaugas, nuo nemokių klientų rizikos. Atsižvelgiant į COVID-19 viruso protrūkio ekonominį poveikį, padidėjo rizika, kad draudikai negalės išlaikyti draudimo apsaugos. Šalies (Lietuvos) sistema užtikrina, kad prekių kreditų draudimas ir toliau būtų prieinamas visoms įmonėms, išvengiant poreikio, kad prekių ar paslaugų pirkėjai turėtų mokėti iš anksto, todėl sumažėtų tiesioginis įmonių likvidumas.

Siūlymą pateikiame šia apimtimi:

1. Prekinių kreditų draudikai įsipareigotų Lietuvai išlaikyti nustatytą suteiktų prekių kreditų limitų lygį, nepaisant ekonominių sunkumų, su kuriais susiduria įmonės dėl COVID-19 viruso protrūkio;
2. Garantija taikoma suteiktiems prekybos kreditams iki šių metų pabaigos;
3. Schema gali naudotis visi prekių kreditų draudikai Lietuvoje, apimant prekius kreditus prekių ir paslaugų pirkėjams trečiosiose šalyse;
4. Garantijų mechanizmas užtikrina rizikos pasidalijimą tarp draudikų ir valstybės iki nustatytos sumos EUR;
5. Garantijos mokestis yra pakankamas atlygis Lietuvos valstybei.

Paramos priemonė remiasi ES valstybės pagalbos taisyklėmis, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 straipsnio 3 dalies b punktą, taikant valstybės pagalbos priemones siekiant ištaisyti rimtą jų ekonomikos sutrikimą, kurios bendrieji principai, išdėstyti laikinojoje

sistemoje, kurią Komisija priėmė 2020 m. kovo 19 d., su pakeitimais, padarytais 2020 m. balandžio 3 d.

Vokietijos ir Prancūzijos Paramos schemų palyginimas

	Dydis	Tikslas	Apimtis	Platesnė apimtis	Garantijos terminas
Prancūzija	10 mlrd. EUR dydžio Prancūzijos garantijų sistema	Apsaugos Prancūzijos įmonių likvidumo poreikius	Prancūzijos schema užtikrina, kad prekybos kreditų draudimas ir toliau būtų prieinamas visoms įmonėms, išvengiant poreikio, kad prekių ar paslaugų pirkėjai mokėtų iš anksto, todėl sumažėja tiesioginis likvidumo poreikis.	Taikoma Prancūzijos vidaus ir eksporto kredito limitams visoms įmonėms (su numatytais apribojimais).	Garantija bus teikiama tik iki šių metų pabaigos
Vokietija	5 mlrd. EUR ir suteikia papildomą apsaugos tinklą, kuris prireikus padengtų iki 30 mlrd. EUR;	Priemonė padės palaikyti Europos bendrovių likvidumą ir padėti joms tęsti komercinę veiklą šiais sunkiais laikais.	Prekinių kreditų draudikai įsipareigojo Vokietijai išlaikyti dabartinį apsaugos lygį, nepaisant ekonominių sunkumų, su kuriais susiduria įmonės dėl koronaviruso protrūkio	Schema gali naudotis visi kredito draudikai Vokietijoje, apimant ir prekybos kreditus prekių ir paslaugų pirkėjams trečiosiose šalyse	Garantija taikoma tik tiems prekybos kreditams, kurie atsirado iki šių metų pabaigos

Pagarbiai,

Prezidentas

Rimas Varkulevičius